

โครงการผลิตผลงานสร้างสรรค์

เพลงชุด Oriental Expression Vol.1-2

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกราช เจริญนิത്യ

บทนำ

Oriental Expression อัลบั้มเพลงกีตาร์คลาสสิก เป็นการนำบทเพลงไทยเดิมมาบรรเลงด้วยกีตาร์ 1 ตัวและ 2 ตัว เป็นงานเพลงเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

บทเพลงในอัลบั้ม มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้เทคนิคการเล่นกีตาร์ ถ่ายทอดความรู้สึกไปสู่ผู้ฟังให้ได้รับอรรถรสของดนตรี โดยผ่านการแสดงออก ด้วยเครื่องดนตรีกีตาร์คลาสสิก

การเรียบเรียงบทเพลงแต่ละบทเพลง ใช้การวิจัยทดลองเพื่อหาเสียงของดนตรีไทยที่สร้างโดยกีตาร์ เช่น การเคาะที่ตำแหน่งต่างๆ บนกีตาร์เพื่อเลียนแบบเสียง ฆ้อง กลอง การร่ำกลองบนสายกีตาร์ การใช้เทคนิครวสายกีตาร์เพื่อให้ได้เสียงสำเนียงแบบจะเข้ การใช้เทคนิคขั้นคู่ 1 (Unison) เลียนแบบการเล่นฆ้อง การเล่นกีตาร์แบบพินฮีสาน และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งงานเพลงทั้งหมดเป็นการอธิบายความ (Expression) แบบสำเนียงตะวันออก (Oriental) โดยแท้จริง

Oriental Expression Vol. 2 เป็นการทำงานต่อเนื่องจากงานชุดที่ 1 ใช้เวลา 3-5 ปี เริ่มจากปี พ.ศ. 2548-2552 ศึกษาค้นคว้าวิธีการเล่นกีตาร์ ให้ใกล้เคียงกับดนตรีไทยให้มากที่สุด นอกจากนี้จะพัฒนาเทคนิคการเล่นเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกแล้ว ยังมีวิธีการเล่นแบบด้นสด ๆ (Improvisation) เพิ่มเติมอีกมากมายหลายเพลง เปรียบเสมือนการฟังการแสดงสด เพื่อให้ได้อรรถรสทางดนตรีเต็มศักยภาพเท่าที่กีตาร์คลาสสิกจะสามารถทำได้

การเรียบเรียงบทเพลง แต่ละบทเพลง เกิดจากการนำเพลง Oriental Expression ชุดที่ 1 ไปบรรเลงในงานสำคัญตามสถานที่ต่างๆ แล้วเพิ่มเติมบทเพลงในชุด Oriental Expression Vol. 2 เข้าด้วยกัน ทุกครั้งที่แสดงจะมีการบันทึกเสียงและภาพ หลังจบการแสดงจะนำเพลงในชุดที่ 2 มาปรับปรุงแก้ไขและจัดบันทึกเป็นโน้ตเพลง บันทึกตำแหน่งของกีตาร์ (Position) ทดลองหาทางนิ้วที่จะให้เสียงที่ดีสำหรับกีตาร์ที่เหมาะสม (Fingering) งานชิ้นนี้จึงใช้เวลาครั้งนกรองหลายปีกว่าจะนำมาบันทึกเสียง จำนวน 10 บทเพลงได้สำเร็จ

ใบต่อท้ายคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

“Oriental Expression” อัลบั้มบรรเลงกีตาร์คลาสสิก โดย อ.เอกราช เจริญนิษฐ์ เป็นการนำบทเพลงไทยเดิมมาบรรเลง ด้วยกีตาร์ 1 ตัว, 2 ตัว เป็นงานเพลงเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

บทเพลงในอัลบั้ม มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้เทคนิค การเล่นกีตาร์ถ่ายทอดความรู้สึก ไปสู่ผู้ฟัง ให้ได้รับอรรถรสของคนตรี โดยผ่านการแสดงออก ด้วยเครื่องดนตรีกีตาร์คลาสสิก

การเรียบเรียงบทเพลง แต่ละบทเพลง ใช้การวิจัยทดลองเพื่อหาเสียง ที่สร้างโดยกีตาร์ โดยการเคาะที่ตำแหน่งต่างๆ บนกีตาร์เพื่อเลียนแบบเสียง น้อง กลอง, การร้วกลองบนสายกีตาร์, การใช้เทคนิคร้วสายกีตาร์ เพื่อให้ได้เสียงสำเนียงแบบจะเข้, การใช้เทคนิคขั้้นคู่ 1” (Unison) เลียนแบบการเล่นน้อง, การเล่นกีตาร์แบบพิณอีสานและอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งงานเพลงทั้งหมดจึงเป็นการอธิบายความ (Expression) แบบสำเนียงตะวันออก (Oriental) โดยแท้จริง บทเพลงที่นำมาบทเพลงประกอบด้วย

1. คลื่นกระทบฝั่ง (เดิมเป็นเพลงฝั่งน้ำในเพลงฉิ่งโบราณ) แต่คนนิยมเรียกว่า คลื่นกระทบฝั่งต่อมาปี พ.ศ. 2474 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงนำทำนองเก่ามานิพนธ์ แทรกลูกล้อลูกขัดในเกิดความสนุกสนาน
2. เตี้ยโจง เป็นเพลงลายแคน นิยมใช้ในการเกี่ยวพาราสี ได้ต่อกันไปมา
3. เซ็งบั้งไฟ (ภาคอีสาน) เป็นเพลงประกอบการรำพื้นบ้านของชาวภูไทนิยมแสดงในงานรื่นเริง
4. ลาวครวญ แต่งในปี พ.ศ. 2490 ครั้งแรกใช้บรรเลงด้วยวงอังกะลุง เป็นเพลงดับในเรื่องพระลอ
5. กลองยาว (ภาคกลาง) เพลงเดิมเรียกว่า พม่ากลองยาว เป็นเพลงชั้นเดียวที่มีลีลาซ้ำซ้อน จังหวะรุกเร้า มุ่งเน้นที่ความสนุกสนาน
6. นางครวญ ดั้งเดิมมาจากเพลงมอญรำคาญ 2 ชั้น หรือเพลงนางรำ เป็นทำนองเดิมในเพลงดับเรื่องนเรศวรชนช้าง
7. ทวารวดี (มอญ) เป็นเพลงที่มีท่วงทำนองลีลาแบบมอญชื่อทวารวดี เป็นชื่อของชนชาติมอญ
8. ศรีวิชัย (ชวา-มลายู) ดั้งเดิมเป็นเพลง ไกรลาสสำเร็จ สร้างจากศิลปะภาพ ในประเทศอินโดนีเซีย จึงมีลักษณะแบบชวา
9. ลพบุรี (ขอม) เพลงประกอบบรรำสร้างจากรูปภาพศิลปะขอม ที่อยู่ในประเทศกัมพูชาและในประเทศไทย
10. เชียงแสน (ลาว) บทเพลงสร้างจากศิลปะเชียงแสนอยู่ทางด้านภาคเหนือของไทยรวมทั้งประเทศ สาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเรียกว่าอาณาจักรสมัยล้านนา ล้านช้าง
11. สุโขทัย (ไทย) ศิลปะแบบสุโขทัยโบราณสถานเป็นลักษณะลีลาแบบไทยได้รับยกย่องว่างดงามมาก ท่วงทำนองจึงมีลักษณะหวานซึ้ง
12. มโนราห์ (ภาคใต้) เป็นเพลงประกอบการฟ้อนรำของภาคใต้

ใบต่อท้ายคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

แบบ ลข.01

“Oriental Expression Vol 2” อัลบั้มบรรเลงกีตาร์คลาสสิก โดย อ.เอกราช เจริญนิศย์ เป็นการนำบทเพลงไทยเดิมมาบรรเลง ด้วยกีตาร์ 1 ตัว, 2 ตัว เป็นงานเพลงเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นการทำงานต่อเนื่องจากงานชุดที่ 1 ใช้เวลา 3-5 ปี วิจัย ศึกษาค้นคว้า วิธีการเล่นกีตาร์คลาสสิก ให้ใกล้เคียงกับดนตรีไทยให้มากที่สุด

นอกจากจะพัฒนาเทคนิค การเล่นเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกแล้ว ยังมีวิธีการเล่นแบบคันสดๆ (Improvisation) เพิ่มเติมอีกมากมายหลายเพลง เปรียบเสมือนการฟังการแสดงสด เพื่อให้ได้บรรยากาศดนตรีเต็มศักยภาพเท่าที่กีตาร์คลาสสิกจะสามารถทำได้

การเรียบเรียงบทเพลง แต่ละบทเพลง เกิดจากการนำบทเพลง Oriental Expression ชุดที่ 1 ไปบรรเลงในงานสำคัญ ในสถานที่ต่างๆ แล้วเพิ่มเติมบทเพลงในชุด Oriental Expression Vol 2 เข้าด้วยกัน ทุกครั้งที่แสดง จะมีการบันทึกเสียง และภาพ หลังจบการแสดงจะนำมาเพลงในชุด ที่ 2 มาปรับปรุงแก้ไขและ จัดบันทึกเป็นโน้ตเพลง บันทึกตำแหน่งของกีตาร์ (Position) ทดลองหาทางนิ้วที่จะให้เสียงที่ดีสำหรับกีตาร์ที่เหมาะสม (Fingering) งานชิ้นนี้จึงใช้กลั่นกรองหลายปี กว่าจะนำมาบันทึกเสียง จำนวน 10 บทเพลง ได้สำเร็จ

บทเพลงที่นำมาบทเพลงประกอบด้วย

1.ลาวดวงเดือน บทเพลงสำเนียงลาวพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม โดยได้รับแรงบันดาลใจจากความผิดหวังในความรัก ที่มีได้รับพระบรมราชานุญาตให้เสกสมรส กับเจ้าหญิงชมชื่น ในครั้งที่เสด็จตรวจราชการโดยทางเกวียน ณ หัวเมืองฝ่ายเหนือ เดิมชื่อเพลงลาวดำเนินเกวียน แต่คนทั่วไปนิยมเรียก ลาวดวงเดือน ตามเนื้อร้องที่ขึ้นด้วยคำว่า ดวงเดือน

2.เขมรไพรโยค สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินตำบลไพรโยค จังหวัดกาญจนบุรีโดยทางเรือ ดัดพระหฤทัยในความงามของสถานที่และเสียงสัตว์นานาชนิด จึงทรงดนตรีโดยคลี่ผืนระนาดผูกกับกาบเรือแทนระนาด และประพันธ์เพลงบทนี้ขึ้นในขณะนั้นเอง และยังนำบทเพลงนี้บรรเลงถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

3.ลาวเจริญศรี บทเพลงที่ปรับปรุงจากบทละครเรื่องพระลอ โดยพระบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าวรรณภากร กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เดิมเป็นเพลงดับ ตามลำดับเพลงคือ ลาวเล็กตัดสร้อย ลาวเล่นน้ำ ลาวกระตุกกี เป็นต้น ที่เรียกว่า ลาวเจริญศรี เนื่องจากในบทลาวเล็กตัดสร้อยมีคำว่าเจริญศรี

4.ลาวกระทบไม้ เป็นเพลงโบราณดั้งเดิมที่ อาจารย์ มนตรี ตราโมช นำมาปรับปรุงแก้ไขและแต่งเพิ่มให้สมบูรณ์จนอย่างได้รับความนิยมมากจนถึงปัจจุบัน

5.เขมรไฉ่ควาย บทเพลงสำเนียงเขมร แต่งทำนองโดย หม่อมหลวงค่วนศรี วรกรรม เป็นเพลงประเภทสนุกสนาน ขบขัน เพื่อใช้ประกอบการแสดงละคร

6.ลาวจ้อย บทเพลง สองชั้นสำเนียงลาว ใช้ประกอบการแสดงระบำไถ่ ในละครเรื่องพระลอ มีชื่อหลายๆชื่อ เช่น ลาวต่อไถ่ ลาวแข็ง สร้อยแสงแดง

7.ลาวเสียงเทียน บทเพลงสำเนียงลาว ผู้แต่งไม่ได้ตั้งชื่อเพลงไว้ ต่อมาการละครนำไปบรรเลงและขับร้อง คนทั่วไปจึงเรียกชื่อเพลงตามเนื้อร้องว่าเพลง ลาวเสียงเทียน

8.สร้อยสนตัด บทเพลงที่ไม่มีรูปแบบตายตัว เป็นสร้อยเพลง ที่ถูกตัดเพื่อนำมาร้องและเล่นประกอบการแสดงลิเก
ละคร จึงนิยมเรียกชื่อเพลงนี้ว่า สร้อยสนตัด

9.บุหลันลอยเลื่อน บทเพลงพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงจำทำนองได้
จากพระสุบินนิมิต ในคืนจันทร์เพ็ญเต็มดวง จึงพระราชทานนามว่า บุหลันลอยเลื่อน

10.ขับไม้บัณเฑาะว์ เป็นเพลงโบราณมี 4 ท่อน ใช้ในการบรรเลงในวงขับไม้ เพลงนี้รวมอยู่ในเพลงเรื่อง
กระแตไต่ไม้ ประกอบด้วยเพลง กระแตไต่ไม้ ขับนก และขับไม้บัณเฑาะว์

ลงชื่อ.....เจ้าของลิขสิทธิ์ / ตัวแทน

(.....นายเอกราช เจริญนิตย์.....)

.....7...../.....กันยายน...../.....2552.....